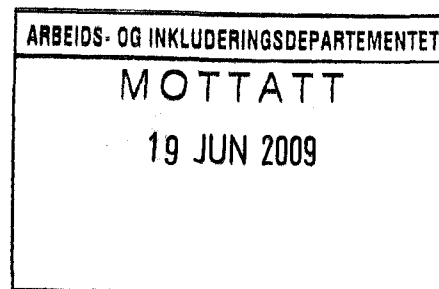

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Innvandringsavdelingen
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Deres ref. :

Vår ref: 09/2613-6/KJKL

Oslo, 11.06.2009

HØRINGSSVAR - FORSLAG TIL ENDRING I MIDLERTIDIG FORSKRIFT 240205 NUMMER 165 - MUF-FORSKRIFTEN - FORNYET VURDERING MED SIKTE PÅ VARIG OPPHOLD

Utlendingsdirektoratet viser til departementets høringsbrev av 22. mai 2009.

Direktoratets merknader til de enkelte punktene i høringsbrevet følger nedenfor.

Til pkt. 2.2 - § 2c første ledd – Hvilke personer som omfattes av forskriftsendringen

Det følger av § 2c første ledd bokstavene a – c hvilke grupper av MUFere som omfattes av bestemmelsen. Det går tydelig frem av høringsbrevet at personer som etter 1. oktober 2010 kommer i en slik situasjon som beskrevet i a – c, ikke vil omfattes av forskriften jf. punkt 2.3.1. Denne avgrensningen vil lett kunne få urimelige utslag. En person som nå har gyldig tillatelse gitt etter søknad om fornyelse etter MUF-forskriften, og som etter at fristen for å søke tillatelse etter § 2c er utløpt får avslag på søknad om fornyelse, vil slik departementet legger opp til ikke være omfattet av § 2c. Vi ser imidlertid at dette vil kunne fremstå som en vilkårlig forskjellsbehandling. De personene dette gjelder vil presumptivt ha en sterkere tilknytning til riket enn de som pr i dag omfattes av bokstavene a – c. Vi mener at det er viktig at myndighetene tenker helhetlig og langsiktig når det gjelder denne gruppen søkere.

På generelt grunnlag vil vi påpeke at jo snevrere personkretsen for § 2c er, jo flere saker vil vi måtte vurdere etter en ordinær vurdering av utlendingsloven § 8 annet ledd. Behandlingen av slike saker er meget ressurskrevende for utlendingsmyndighetene.

Til pkt 2.2.1

Det fremgår av høringsbrevet at også de som har fått arbeidstillatelsen tilbakekalt fordi de ikke lenger er i arbeid, kan omfattes av persongruppen i bokstav a. UDI ønsker en presisering av om dette også gjelder de som ikke var i arbeid på det tidspunkt første gangs søknad etter MUF-forskriften § 2 ble innvilget. Det antas imidlertid ut fra begrunnelsen i siste punktum at også denne gruppen er ment å skulle omfattes av ordningen.

Til pkt 2.2.3.

I punkt 2.2.3 redegjøres det for kategorien som omfattes av bokstav c, de som fikk sine saker stilt i bero i 2006. UDI vil opplyse om at det i omtrent en tredjedel av disse sakene er registrert straffbare forhold på søker. Dette tilsier at det kan være en del avslag i denne gruppen.

Noen MUFere fikk avslag på søknad om førstegangstillatelse fra UDI i 2005/2006, og ble senere omfattet av berostillingen. Noen saker ble lagt i bero i direktoratet, mens andre ble sendt

Utlendingsnemnda til klagebehandling. De fleste sakene ble endelig avgjort i Utlendingsnemnda i 2008/2009. Denne gruppen har aldri hatt en tillatelse etter MUF-forskriften § 2 eller utlendingsloven § 8 annet ledd etter søknad etter MUF-forskriften. De har imidlertid oppholdt seg i Norge under klagebehandlingen. Fordi sakene ble stilt i bero *etter* at UDI fattet vedtak i saken, er det ikke tvilsomt at denne gruppen ikke omfattes av MUF-forskriften § 2c. Denne gruppen befinner seg fortsatt i Norge. Det kan imidlertid fremstå som noe tilfeldig at disse ikke omfattes av ordningen. Det vises til at det var tilfeldig om søkere fikk saken sin behandlet i UDI før eller etter at sakene ble stilt i bero. Vi ser argumentene for den foreslåtte løsningen, men vil likevel påpeke denne problemstillingen som gjelder noen titalls MUFere. Vi antar at enkelte av vedtakene ville blitt omgjort i 2006 dersom det ikke var for berostillelsen av sakene.

Til pkt 2.3.1 – § 2c annet ledd - Vilkår om ny søknad

Vi forstår forskriften slik at en tidligere MUFer som vil få saken sin vurdert på nytt i henhold til § 2c må fremme ny søknad om dette, med mindre det er fremmet særskilt søknad etter § 2b. Det vil derfor ikke være aktuelt å behandle allerede eksisterende saker, typisk søknader om fornyelse som er avslått, men ikke sendt til Utlendingsnemnda til klagebehandling eller søknader om fornyelse som fortsatt ikke er behandlet, etter ny § 2c. Vi forstår forskriften slik at de som ikke har fått sin søknad om fornyelse behandlet, vil omfattes av § 2c uavhengig av om fornyelsessøknaden skulle bli avslått etter fristen for å fremme søknad, så fremt ny søknad er fremmet innen fristen.

Til pkt 2.3.4 - § 2c fjerde ledd - Vilåret om at søkeren ikke kan utvises

Direktoratet har merket seg at det i høringsbrevet vises til at det i disse sakene normalt vil være uaktuelt å avslå på grunnlag av ulovlig opphold, jf utlendingsloven § 29 første ledd bokstav a. Ordlyden i forskriftsforslaget er innholdsmessig lik ordlyden i den nye bestemmelsen om foreløpig tillatelse i MUF-forskriften § 2b. I ikraftsettingsrundskrivet til § 2b, A-2009-048, fremgår det at utvisning etter lovens § 29 første ledd bokstav a normalt vil anses uforholdsmessig i disse sakene. Foreløpig tillatelse vil derfor kunne gis i tilfeller der det foreligger andre brudd på utlendingslovgivningen enn ulovlig opphold, som for eksempel ulovlig arbeid. Det antas at enkelte av MUFerne som har hatt ulovlig opphold også i kortere eller lengre perioder har arbeidet uten tillatelse. Videre vet vi at mange har operert med ulike identiteter. Vi ser ingen avgjørende argumenter for at spørsmålet skal vurderes på forskjellig måte i relasjon til de to bestemmelsene. Vi foreslår derfor at departementet i et ikraftsettingsrundskriv gir tilsvarende retningslinjer som for § 2b.

Videre mener UDI det kan være ønskelig at det fremgår av forskriften at politiet skal gi UDI opplysninger om straffbare forhold på søkerne. Vår erfaring tilsier at det kan være vanskelig og tidkrevende å få innhentet relevante opplysninger om ilagt straff for søkerne.

Til pkt. 2.3.5 - § 2 c femte ledd - Vilkår om kjent identitet

Punkt 2.3.5 tredje avsnitt angir at dersom søkeren har operert med ulike identiteter i andre land tidligere, skal identiteten anses kjent hvis det legges frem dokumentasjon på identitet. I den aktuelle porteføljen har det i underkant av ¼ av sakene vært konkrete holdepunkter for å trekke søkerens identitet i tvil, idet Kripos har verifisert underlagsdokumenter, irakisk identitetskort og statsborgerbevis, falske. De fleste sakene er hittil avslått på grunnlag av falsk identitet, mens noen søknader ikke er ferdigbehandlet. Praksis hittil har vært at i de sakene hvor søkeren hadde identitetstvil i 2005, og fikk vilkår om fremleggelse av pass og hvor Kripos nå har verifisert dokumentene som falske, har søknaden blitt avslått på grunn av ikke kjent identitet. I de sakene hvor det ikke forelå identitetstvil i 2005, og Kripos har verifisert dokumentene som falske, har direktoratet foretatt nærmere undersøkelser av dokumentene via IOM, i tråd med AI-2007-013. Undersøkelsene har i de fleste sakene vist at identitetsopplysningene i dokumentene er uriktige. Disse er avslått på grunn av at det ved fremleggelse av falske dokumenter er etablert en ny tvil om identiteten.

Vi forstår forskriftsforslaget slik at praksisen med at vi i enkeltsaker foretar nærmere undersøkelser av identitet hvor det foreligger konkrete holdepunkter for at passet bygger på uriktige opplysninger, kan videreføres. Ved behandlingen av sakene som er nevnt ovenfor har direktoratet i en del tilfeller benyttet IOM til verifisering. Vi vurderer fortløpende hvilke muligheter vi har for å verifisere irakiske dokumenter.

I forskriften står det at identiteten kan anses kjent *blant annet* ved fremleggelse av irakisk pass. Praksis i de sakene hvor det har vært stilt vilkår om fremleggelse av pass, har vært at passet kun legges til grunn dersom det har blitt fremskaffet ved personlig fremmøte for irakiske passmyndigheter, jf UDI RS 2008-015 og 2008-039. Dersom det ikke er fremskaffet ved personlig fremmøte, kan det legges til grunn hvis passet er blitt undersøkt nærmere ved en irakisk utenriksstasjon, jf RS 2008-015. Hvis det er meningen at også andre identitetsdokumenter enn pass kan legges til grunn som dokumentasjon på identitet, er det hensiktsmessig om dette kommer tydeligere frem i forskriften. Vi ønsker videre at det synliggjøres om det fortsatt skal stilles krav til hvordan passet er fremskaffet. Dersom det er meningen at G-pass skal kunne legges til grunn uten at det er fremskaffet ved personlig fremmøte, ber vi om at dette tydelig fremgår av forskriften eller ikraftsettingsrundskrivet.

Vi er kjent med at det tar lang tid å fremskaffe pass i tråd med de krav vi tidligere har satt, og dersom departementet mener det kan være aktuelt å innvilge søknader under forutsetning av at pass fremlegges innen en fastsatt frist, bør dette også fremgå av forskriften eller rundskriv gitt av departementet. Når det gjelder behandlingen av passøknader ved ambassaden i Stockholm, er vi kjent med at dette kan ta meget lang tid. Til orientering ligger det per dags dato informasjon på ambassadens hjemmesider om at passøknader ikke har blitt behandlet siden 7. februar 2009.

De tidligere MUFerne som ikke har fått sin opprinnelige tillatelse etter MUF-forskriften fornyet, har ikke hatt samme oppfordring til å skaffe seg G-pass som de som fikk fornyet tillatelse med vilkår om senere fremleggelse av G-pass. Det kan derfor være en del blant denne gruppen MUFere som ikke har G-pass per i dag.

Ved behandlingen av MUF-sakene etter at berostillelsen ble opphevet i 2007, ble identiteten i utgangspunktet ikke ansett for å være kjent dersom søkeren fremla G-pass på en annen identitet enn oppgitt i forbindelse med søknad i 2005. Dersom det i denne omgang skal kunne gis tillatelse også i saker hvor det fremlegges G-pass på en annen identitet enn den som ble oppgitt til myndighetene i forbindelse med søknad om fornyelse etter MUF-forskriften, bør dette fremgå klart av forskriften eller rundskriv gitt av departementet.

Til pkt 2.4 - § 2c sjette ledd – Varigheten av tillatelsen

Det fremgår av § 2c sjette ledd at tillatelse gis for ett år. Vi foreslår at det vurderes å åpne for at tillatelse kan gis for en lengre periode enn ett år, jf utlendingsforskriften § 15 tredje ledd. Vi ser ingen avgjørende argumenter for at det skal være nødvendig å søke om fornyelse av tillatelsen hvert år. Dette vil også være ressursbesparende for utlendingsmyndighetene. Hva angår kravet i forskriften § 15 tredje ledd om at tillatelse skal gis for ett år der identitet ikke er dokumentert, så understreker vi at det bare vil være aktuelt å gi tillatelse for en lengre periode enn tre år etter en konkret vurdering i saker der søkers identitet er vurdert som kjent ved framleggelse av irakisk pass som er anerkjent av norske myndigheter som reisedokument. Det vil videre være en forutsetning at det ikke er holdepunkter for at passet bygger på uriktige opplysninger, eller andre konkrete holdepunkter som tilsier at det er tvil om søkers identitet.

Til pkt 2.5 – Forskriftens varighet

Departementet foreslår at MUF-forskriften §§ 2, 2a, 2b, 2c og 3 opphører å gjelde fra 1. januar 2014. På grunn av kompliserte og tidkrevende identitetsvurderinger, som vi mener forskriften legger opp til, kan det ikke påregnes at alle som fyller vilkårene etter § 2c vil få slik tillatelse i

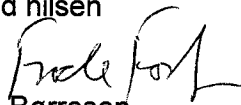
løpet av 2009. Vi mener opphørstidspunktet bør settes til 1. januar 2015, for å få en nødvendig sikkerhetsmargin.

Vi vil også påpeke at henvisningene i MUF-forskriften til utlendingsloven og forskriften må oppdateres i henhold til ny lov og ny forskrift når disse trer i kraft 1. januar 2010.

Til pkt 3 - Økonomiske og administrative konsekvenser

Erfaringene fra behandlingen av saker i MUF- porteføljen er at sakene er spesielt ressurskrevende. Spesielt har identitetsvurderingene vist seg å være tidkrevende. Sakene genererer også mange henvendelser fra søkerne.

Med hilsen

for Ida Børresen
direktør

for Gry Aalde
avdelingsdirektør